

PRAVILA
ISLAMSKE ČITAONICE
U
SARAJEVU.

JAVNA USTANOVA
Biblioteka i knjižnica Starinar (Bosna) u Sarajevu.
BIBLIOTEKA
SARAJEVA

PRAVILA
ISLAMSKE ČITAONICE
u
SARAJEVU.

JAVNA USTANOVA
islamska dionička štamparija (tiskara) u Sarajevu.

BIBLIOTEKA
SARAJEVA

Sarajevska
sp

II 49

061 234 027 9(497.15 Sarajevo)(060.13)

0117114

COBISS

BIBL. GRADA SARAJEVA

JAVNA USTANOVA
BIBLIOTEKA
SARAJEVA

I. Cilj i sredstva.

§ 1.

Društvo nosi ime »Islamska čitaonica u Sarajevu« i stupa u život danom potvrđenja i odobrenja pravila od visoke zemaljske vlade.

§ 2.

Cilj je društva, da rasprostire prosvjetu, izobrazbu, čovječnost i prijateljsko zabavljanje, slijedećim sredstvima: čitanjem političkih i poučno zabavnih listova, znanstveno popularnih spisa i rasprava, te priregjivanjem društvenih i drugih poštenih igara, u koliko se posljednje u društvenim prostorijama i bez opterećenja društvene blagajne izvesti mogu.

Rad društva isključuje svaki politički značaj.

§ 3.

Sredstva su čitaoničkog društva :

- a) prinosi utemeljitelja;
- b) mjesečni prinosi redovnih članova ;
- c) darovi u novcu i stvarima;
- d) prihod od društvene uprave.

II. Članovi, njihova prava i dužnosti.

§ 4.

Članovi su čitaonice:

- a) Utemeljitelji, koji na jedanput ili na više obroka za svagda platiše ili plate u društvenu blagajnu 200 K.;
- b) Redovni članovi, koji su po pravilima u društvo

primljeni, i koji redovito plaćaju 24 K godišnjeg prinosa u mjesečnim obrocima.

- c) Počasni članovi, koji nijesu ni utemeljitelji ni redovni članovi, ali se sa vanrednim zaslugama za društvo odlikuju, te se za to u glavnoj skupštini imenuju.

Članovi društva mogu biti samo odrasle neporočne i otmjene te umno razvijene osobe, bile one u Sarajevu ili ne.

§ 6.

Utemeljitelji i redovni članovi primaju se u društvo na njihove usmene ili pismene molbe sa zaključkom odborske sjednice.

§ 7.

Prava su društvenih članova:

- a) da mogu izabrati odbornike, i sami takovim izabrani biti;
- b) da mogu upotrebljavati društvene prostorije i čitaonička sredstva u okrugu društvenog cilja;
- c) da imaju pravo glasa u glavnoj skupštini;
- d) da mogu stavljati predloge glavnoj skupštini i odboru;
- e) da stranca, koji je pristojan za društvo mogu sa sobom kao gosta dovesti u prostorije društva.

Dužnosti članova jesu:

- a) da redovito uplaćuju u mjesečnim unaprijednim obrocima godišnje prinose, koje glavna skupština povisiti pravo imade;
- b) da društvene cilji po mogućnosti i sposobnosti potpomažu.

§ 8.

Prava i dužnosti pojedinih članova prestaju ovim slučajevima:

1. Ako istupi i svoj istup prijavi odboru pismeno;
2. Ako umre;
3. Ako glavna skupština zaključi da se iz društva isključi.

///. Uprava.

§ 9.

Društvena uprava i izvršivanje zaključaka glavne skupštine pripada odboru, koji se bira na jednu godinu i koji se sastoji iz 10 članova i to:

- a) predsjednika;
- b) podpredsjednika;
- c) tajnika;
- d) blagajnika;
- e) knjižničara ;
- f) nadzornika;
- g) još četiri člana.

Osim odbora bira glavna skupština još dva (2) revizora na godinu dana. Dužnost je istih najmanje dva puta u godini a osobito pred godišnju skupštinu pregledati blagajničke račune o društvenoj imovini i o tome glavnu skupštinu izvijestiti.

§ 10.

Predsjednik.

Čitaonicu pravno zastupa predsjednik, a zamjanik mu je podpredsjednik.

Predsjednik rukovodi unutarnju upravu društva, poziva glavnu skupštinu i istu predsjedava, nastoji da se društvenim pravilima potpuno zadovoljava, da se zaključci glavne skupštine i odborskih sjednica potpuno izvršuju. On prima društvu upravljene spise i odboru ih predlaže. Podpisuje sve društvene dopise i isprave uz supotpis tajnika.

Predsjednik imade pravo društvene potroške do iznosa od 100 K samostalno doznačiti.

§ 11.

Tajnik.

Sve pisarničke poslove izvršuje tajnik, naročito pako dužnost mu je ;

- a) sastavljati sve dopise i otpremati ih;
- b) voditi zapisnik glavne skupštine i odborskih sjednica, i iskaz društvenih članova.
- c) napokon supotpisivati dopise.

U odsutnosti tajnika zastupa ga jedan drugi član odbora.

§ 12.

Blagajnik.

Blagajniku su povjereni novčani poslovi društva, a njegove su dužnosti ovo:

- a) Primati društvu pripadajući novac uz vlastoručnu potvrdu;
- b) Sakupljati društvene prinose;
- c) Dužnike radi opomene predsjedniku prijaviti;
- d) Obavljati sve isplate, koje su od prije potpisate bile ili su po odboru ili pako po predsjedniku doznačene.

On je obvezan na poziv predsjednika u svako vrijeme sa položenim računima dokazati blagajničko stanje. Isto tako dužan je koncem svakog mjeseca podnieti račun odborskoj sjednici.

Koncem godine mora podnijeti zaključni račun, kojeg će predsjednik i dva revizora vidirati, i koji će se na odobrenje skupštini predložiti.

Za primitke je blagajnik sam a za izdatke predsjednik i blagajnik odgovoran.

§ 13.

Knjižničar.

Knjižničareva je zadaća :

- a) Brinut se za upravu i uredno uzdržavanje knjižnice;
- b) Pozajmljivati članovima knjige uz potvrdu, određivši svake sedmice po jedan dan za pozajmljenje knjiga;
- c) Voditi evidenciju nad pozajmljenim knjigama, paziti, da se najdulje za jedan mjesec u knjižnicu povrate, a u slučaju, da se oštete ili izgube, naknadu ili pravu vrijednost od dotičnika naknaditi;
- d) U redu držati društvene listove, na vrijeme odašiljati pretplate i druge reklamacije;
- e) voditi katalog u 2 primjerka od knjiga, koje spadaju u društvenu knjižnicu. Jedan primjerak biti će u arhivi a drugi u knjižnici za upotrebu članova;
- f) Na zahtjev predsjednika ili odbora pregledati knjižnicu.

§ 14

Nadzornik.

Nadzornikova je dužnost:

- a) sastaviti valjan našastar društvenog pokućstva i drugih pokretnina, isti u 2 primjerka voditi, od kojeg će jedan primjerak u spisima a drugi u nadzornika sačuvan biti;
- b) paziti da se pokućstvo dobro čuva i u redu drži;
- c) nastojati da se kućnom redu potpuno zadovoljava.

JAVNA USTANOVA
 Svi članovi odbora uživaju odlučujući glas u
 BIBLIOTEKA
 SARAJEVA

sjednici, a zaključci se stvaraju većinom glasova. Kod jednakog broja glasova odlučuje glas predsjednika.

Da se može povoljan zaključak stvarati, treba da su u sjednici prisutni najmanje jedna polovina odbornika.

§ 16.

Odbor raspravlja i zaključuje sve one predmete, koji nisu osobitim ustanovama glavnoj skupštini nadležni.

Ako odbor misli, da bi trebalo neki predmet radi osobite važnosti ili s kojeg drugog razloga glavnoj skupštini na raspravu predložiti, to može onda redovitoj ili vanrednoj skupštini na raspravu predložiti.

Odborska se sjednica sakuplja za svaki potrebn slučaj, a svakako prvog petka svakog mjeseca, osim jula, augusta i septembra.

Stigne li jedan predmet za odbor, imade se o njemu u prvoj sjednici raspravljati.

Rasprave u sjednici vode se tako, da predsjednik svoj glas najzadnji daje.

§ 17.

Naročito nadležni odboru sljedeće :

1. Uprava i nadzor knjižnice, blagajne i inventara pod osobnom odgovornosti rukovoditelja;
2. sastavljanje kućnog reda, ispitivanje prispjelih molba i odlučivanje o primanju novih članova u društvo;
3. sazivanje glavne skupštine;
4. polaganje računa i podnašanje izvještaja gospodarenja u prošloj godini;
5. napokon postavljanje zamjenika tajniku, blagajniku ili kojem drugom odborniku ako bi oni bili

kakovim stalnim uzrokom od izvršavanja svojih zadaća zapriječeni.

§ 18.

Prinosi članova utemeljitelja nesmiju se za svakdanju potrebu društva potrošiti, već se imade s njima kao s glavnicom upravljati.

IV. Glavna skupština i njezina vlast.

§ 19.

U glavnoj skupštini imadu svi članovi pravo glasa. Skupština je redovna ili izvanredna. Redovna se glavna skupština sastaje u Sarajevu u mjesecu januaru svake godine na dan koga predsjednik naznači i 14 dana naprijed posebnim pozivom svakom članu navijesti. U tom pozivu za glavnu skupštinu imadu se označiti predmeti vijećanja.

§ 20.

Izvanredna skupština može se sazvati u slučaju označenom u § 15., a mora se sazvati kad to uz oznaku predmeta zahtijeva barem $\frac{1}{3}$ članova.

§ 21.

Da budu zaključci glavne skupštine pravovaljani, mora biti barem jedna polovina članova prisutna.

Ako toliki broj članova kod prvog poziva stigao nije, raspušta predsjednik skupštinu a drugu zakazuje za osam dana, u kojoj se onda donesu pravovaljani zaključci pa ma koliko bilo prisutnih članova.

§ 22.

U djelokrug redovne glavne skupštine spada:

- a) biranje odbora i dva revizora;
- b) ispitivanje blagajničkog zaključka i izvještaja o

- gospodarenju te odobrenje proračuna za buduću godinu;
- c) ispitivanje poslova, koji spadaju u djelokrug odbora. U slučaju da bi se jednak broj glasova u ovoj raspravi dogodio, odlučuje ona strana među kojom je glas predsjednika;
  - d) raspravljanje o pritužbama podnesenim proti odboru;
  - e) raspravljanje radi preinačenja pravila;
  - f) raspravljanje o ukinuću društva;
  - g) imenovanje začasnih članova;
  - h) isključenje društvenih članova (§ 8. i 3.);
  - i) raspravljanje predloga pojedinih članova (§ 7. d.).

§ 23.

Glasanje za članove odbora obavlja se izbornim ceduljama, jednako za predsjednika, kao i za druge članove.

§ 24.

U izvanrednoj glavnoj skupštini raspravlja se najpre onaj predmet, radi kojeg je sazvata, a poslije riješenja istoga nadležna je riješavati i predmete nadležne redovnoj skupštini.

§ 25.

Nadležna državna oblast t. j. vladin povjerenik za grad Sarajevo, koja ima pravo nadzirati društvo, ovlaštena je u svako vrijeme pregledati i ispitati društvene knjige i druge radove a u svaku glavnu skupštinu koja se prvo tri dana prijaviti imade, svog zastupnika izaslati.

V. Ukinuće društva.

§ 26.

Društvo se može ukinuti zaključkom glavne

skupštine, u kojoj mora biti barem $\frac{2}{3}$ članova; osobito se ukida društvo:

- a) ako su broj članova toliko smanji, da se prinosima niti troškovi podmirivati neuzmognu;
- b) ako bi se društvo prezađužilo i pod stečaj došlo;
- c) ako bi društvo radilo proti ustanovama ovih pravila, ili ako bi društvo prekoračilo djelokrug ustanovljen ovim pravilima, napokon ako bi rad društva doveo javni mir i opšti poredak, u opasnost, to će nadležna vlast moći društvo ukinuti. Zaključak o ukinuću društva imade se zemaljskoj vladi predložiti.

§ 27.

Ako bi se društvo ma iz kojeg uzroka ukinulo, sve imanje pripada „Gajretu“ društvu za potpomaganje muslimanskih gjaka u Sarajevu. U slučaju, da društvo „Gajret“ tada ne bi opstojalo, imade se skupština članova sazvati, da odredi u koju svrhu treba upotrebiti preostali društveni imetak.

§ 28.

Prijepirke, koje se porode megju članovima u društvenim prostorijama riješava odbor a proti njegovom riješenju nepostoji nikakovo pravo priziva.